

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Контракт. ч. 504-050,
143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ:
Місячно 5-60 год.
Чвертьрічно 18-60
Піврічно 30-00
Річно 60-00
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр. Чехословаччини 30 ч. н.
— в усіх інших країнах по
750 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друкарня: 229-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Ліквідація японської революції.

ЛОНДОН, 29. 2. ПАТ. Райтер подає з Шангаю: Сьогодні в год. 5.30 рано імператор видав приказ військам, що стоять під командою ген. Каші, виперти повстанців із державних будинків. Виконання того приказу припинено, щоб повстанцям дати змогу покинути будинки без бо-

ДАЛЬШІ БУНТИ?
ЛОНДОН, 29. 2. ПАТ. Райтер повідомляє з китайських джерел, що між японцями з'явився новий бунт японських військ. В японських колах у Шангаю ці чутки категорично заперечують.

ВІДГУК У КИТАЮ.
ЛОНДОН, 29. 2. ПАТ. Як подає Райтер з Шангаю, в китайських і чужинських закордонних кругах скептично ставляться до заяви японського міністерства закорд. справ, мовляв, токіські випадки не відносяться на закордонний політиці Японії. Кажуть, що коли уряд буде під впливом молодих старшин, японська активність у Північній Китаю й Монголії загостряться.

МАНДЖУКУО ШУКАЄ ПОРОЗУМІННЯ З МОНГОЛІЄЮ.
ГСН-КІНГ, 29. 2. ПАТ. Міністер закордонних справ Манджукуо, Чанг-Суніні, переслав до уряду Зовнішньої Монголії лист, в якому визнає до мирної угоди прикордонних конфліктів і устійнення приязних взаємин між обома державами. Міністер заявляє, що Манджукуо розміржує всякі мирові пропозиції, що їх представить Зовн. Монголія.

Галицька Каса Ощадності у Львові

видає ощадності книжечки на показники або (менші), золоті або в зол. в золоті, платні на кожне жадання або термінові.

ВКЛАДКИ
ощадності вложені в Галицькій Касі Ощадності у Львові користають з поруки Держави.

ФОНД 6/45
резервовий понад 4,000,000 золотих.

роти. З літаків скидали летючки з зазв'язанням піддатися. Коли урядові війська розпочали акцію, повстанці стали піддаватися малими групами. Ще лиш 500 повстанців бороняться у двох будинках, в палаті прем'єра і в готелі "Сінно". Сподіється що й останні повстанці піддадуться.

Плян походу на Гаррар.

РИМ, 29. 2. ПАТ. Військові круги розглядають можливість оживлення операції на сомалійському фронті. Ген. Негелі зібрав там свої сили — 4 літаків з 80 бомбардуючими літаками; з ними може вирушити на Гаррар.

ЗДОБУЛИ АМБА-АЛЯДЖІ.

РИМ, 29. 2. ПАТ. Райтер подає з Макале: Італійська головна булава, довідавшись, що негус зближається з новою армією, рішила розпочати негайну акцію, яка закінчилася здобуттям Амба-Аляджі. Італійські літаки бомбардували село,

де перебував негус з усім своїм штабом і обкидали бомбами військові відділи. У всій Італії вістка про здобуття гори Амба-Аляджі викликала незвичайну радість. Відбуваються маніфестації в честь короля, Муссоліні та армії.

ІТАЛІЇ НЕСТАЄ БЕНЗИНИ.

РИМ, 29. 2. ПАТ. На основі декрету з 21. ц. м. у Італії можна уживати бензину лише змішану зі спиртом у відношенні 8:2. Сподіється тим способом помітно зменшити спожиття нафти й бензину.

Наради англійських дипломатів.

ПАРИЖ, 29. 2. ПАТ. Як подає "Ентр'енсіжман" з Відня, у тамошньому британському посольстві ведуться наради, у яких беруть участь англійські амбасадори з Риму та Варшави і посол з Будапешту.

ВІГЛЯДИ АНГЛІО-ЕГИПЕТСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ.

КАІРО, 29. 2. ПАТ. Чаєн єгипетської делегації Ізмаїл Сідке Паша заявив представникові ПАТ-а, що Єгипет погодився би на британські заходи над Суецьким каналом, але не у Порт Саїді, а в Суезі; Англія — мовляв — мусить виявити супроти Єгипту довіру. Переговори в справі Суецького каналу найлучше було б відложити; на всякий випадок та країна не може бути відділена від Єгипту.

„Часи збірного неспокою“.

Франко-совітський пакт в італійському навігаторі.

РИМ, 29. 2. ПАТ. Обговорюючи франко-совітський пакт, „Тевере“ піднімає взаємини між буржуазією Франції й Совітами. Справжнє значіння пакту — лише „Тевере“ — помагає на збереженні європейської рівноваги. З огляду на географічне положення обох держав, їхнім пактом мусять зацікавитися теж інші держави, особливо ті, які вважали, що справа збірної безпеки належить Женеві, а не генеральним штабам.

Німеччина напевно не дасться приспати геніальними афоризмами Ідена, який голосить, що збірна безпека не означає оточення. Вже нема рівноваги сил. Англія на Середземному морі та відроджені військові союзи знищили останні європейської солідарності й повернули цілковиту свободу діянню, зовсім опрадану в теперішніх часах збірного неспокою.

ВІДВІДУЙТЕ ВСІ!

Показ українських промислових виробів

що відбудеться у Львові в залах Народного Дому при вул. Рутівського ч. 22. III, поверу в днях від 4—14 березня ц. р.

Святочне відкриття в середу 4. березня в 12. год. вполудні!

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові, вул. Третього Мая 15.

приймає вклади ощадності і на центральні кредитова для українських кооперативів всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Який сене японських подій?

Львів, 29. лютого 1936.

Трапляються події, які важко зрозуміти звичайному європейському мізкові.

Гурт громадян Імперії Східного Сонця відвідує — з порі мило підхожий на візити — прем'єра, міністра фінансів та експрем'єра, висилає їх туди, „ідіже ність болізни ні печали“, має подібні пляни супроти інших достойників, що врятували своє життя лише завдяки своїм моторним жінкам, — а японський амбасадор у Вашингтоні називає акторів цієї малої побутової драми „молодими старшинами, повними патріотичного ідеалізму“.

Могло б видаватися, що на таку загідну характеристику здобувся японський дипломат лише в обличчі чужинців, але бачимо, що й самих японських повстанців трактують також у рукавичках. Рада міністрів та князі крови під проводом мікада висилає до „молодих старшин“ повних патріотичного ідеалізму“ делегації та вимагає від них лише повороту до касарень. Чи „молоді старшини“ просять помилування? Ні, вони диктують, хто має бути прем'єром. Уряд переговорів з агентами як рівний з рівними, дарма що має до розпорядження гвардію, маринерку та поліцію, що разом кількадесяткратно перевищують сили того гурту революціоністів.

Ця пощада людського життя, що так мало годиться з питомою японської ментальності погордою смерті (як це ми бачили хоча б під час самого пучу) вказує, що за цими гробами тисячами (чи, як подають інші джерела, лише гробами сотками) зривається якась більша сила, якої уряд не вагається визнавати.

Хто вона? Європейська преса вказує на генерала Аракі, на армію — та це загальні символи. Щоб зрозуміти підлогу теперішніх подій в Японії, необхідно познайомитися з внутрішніми політичними силами цієї країни.

Із двох великих партій ліберальна (Місейто) боронить інтереси економічних потентатів, консервативна (Сейюкай) — великих землевласників; ніяка з них не має сильної підтримки у масах у нашому демократичному розумінні. Між цими останніми шораз більше поширюється політичною течією, яку важко очертити якоюсь назвою з нашого суспільно-політичного словника, бо не має вона аналогів в Європі. Європейці зовуть її раз консервативною, то знову радикальною, але найчістіше реакційною. Вже та негідність у назві вказує, що згаданий японський політичний рух має в собі дуже різно-

Міські Театри у Львові, неділя 1. березня 1936.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ дві вистави:

в год. 3.30 знаменита комедія Буш Фекете

Трафіка Пані Генералової

в год. 8-мій веч. славна оперетка П. Абрагама

Баль у Савою

з І. Кульчицькою і К. Дембовським.

живітні елементи. І справді, ці японські „радикальні реакціонери“ лунать у своїй ідеології — зрештою мало специфізованій — обоювання династії з індивідуальним терором, а марксизм поборюють так само безпощадно як капіталізм.

Цей політичний рух, що його часом самі японці зовуть „монархістичним комунізмом“, не мавши ще сильнішого організаційного оформлення: він розпадається на сотки б'льших та менших явних і табух груп. Можливо, що де роздільності знаходить оправдання у генезі реакційного руху, що на нього склалися доволі різноманітні елементи. На правому крилі стрічаємо там помірковану, майже проурядову партію бар. Гіракуми „Кокугонші“, побіч них аграрних радикалів, що азивають до активного спротиву проти поліції та податкових ексекторів, ще даліше — пролетарських праві групи, що останніми роками масово покинули II. та III. Інтернаціонали, додаючи до своєї програми лише дві нові точки: зрівняння співпраці з пролетаріатом закордону та вірність династії.

Всі ці ніби-реакційні політичні групи слабкі тим, що рекрутуються здебільша з нижчих верств: однієї праві групи, що мають реальну силу, знаходяться у військових рядах.

Зрештою і армія не уявляє собою суцільного політичного габорю. Вирізняємо в її нутрі лещи за все дві групи, розділені віком та військовим ступенем: генераліцію та молодих старшин. Головна платформа, що їх лунить — це імперіалізм, культ династії та боротьба з партійництвом. Їхньою метою є „реставрація Шові“, себто визволення імперської влади зпід впливів бюрократії, парламенту та фінансерів. А проте японський амбасадор у Берліні говорив правду, коли твердив, що не високі військові крути викликали останню токійську революту, а молодші старшини. На ділі шляхи тих двох таборів сильно розходяться. Група генералів — під проводом славнозвісного ген. Аракі стоїть близько партії „Кокугонші“ та має консервативний характер. Невпаки молодші старшини мають до суспільних питань радикальніший підхід, що межує з комунізмом; програмою вони мало візняються від аграрних та пролетарських радикалів, з якими зрештою вже їх походження зі суспільних низів.

Тут саме криється сила „молодших старшин“, що мають за собою народні маси, тут са-

ме находимо рацію імперіалізму японських радикалів та їхнього конфлікту з демо-ліберальним світом, зокрема з великою буржуазією.

Сучасний величавий господарський розмах Японії має свою відворотну сторінку. Японський фабрикант лише тому може так переможно зашплати всі ринки світу безконфесійно дешевим товаром, що платить робітникам смішно низькі платні, не дає їм суспільної безпеки, не признає восьмигоднього дня праці. Не диво, що суспільний конфлікт зазначився в Японії надзвичайно різко, а нуджа, викликана заломленням повенного добробуту — його помітно поглибила. Не диво, що японський пролетаріат бачить у недалеких азійських побережжях, багатих та рідко заселених, обігвану землю. Японський імперіалізм, це у першу чергу імперіалізм тих, що не можуть нічого втратити крім айденого життя, а можуть чимало здобути. І тут знову вони стрічають на своїй дорозі високу фінансієру, яка не хоче нести титарів та наслідків війни, що неминуче порушила їхні інтереси. Ця різниця між низькою ціною крові та високою — гроша, повенное постійні розбіжності у японській закордонній політиці, ці дивні дисонанси між лінією міністра закордонних справ та вождя квантунської армії. Ця різниця виправдує гострий конфлікт, що лоза полем зору Європи розриває японську націю та лише час до часу дає про себе знати — атентатами, повстаннями.

Збунтовані старшини піддалися, у Токіо привернений лад — та це покличися лише один фрагмент японської кризи. Немоżliві до узгодження розбіжності інтересів як на внутрішній площині так і на закордонній, існують і далі. Японський Мінотавр щораз сильніше бе у мурі свого лабіринту і перед японським урядом стоїть дилема, яку можна відложити — але не на довго: або спрямувати імперіалізм мас на азійський континент, або заломатися під його нагніском. Не даром знавці Японії вважають, що вона у майбутньому стоїть між війною та революцією, не даром таке поденервування помітне не лише на вузьких вуличках Нанкіну та між грізними мурами Кремля, але й у Лондоні та Парижі.

Невідомі можливості криє у собі Далекий Схід, неглибокі пристрасти криються під усміхненою маскою жовтого офіска. (гал.)

Текстильний склад Рудольф Світальський - Тадей Гаєр Львів, Баторія 20, готель Саський.

Великий вибір першорядних матеріалів: мужеських, жіночих та Всеч. Духовенства. Ціни винятково низькі. Догідні сплати. П Кооперативам відповідний рабат.

Наше село зблизька.

За піднесення його життєвої стопи

Всі ми любимо наше село і з традиційною „тугою“ зітхаємо до його садів, лугів і піля. Часто завидуємо нашим селянам їх простору, повітря і мальовничої природи. Тепло і радісно згадуємо білі селянські хатки, де не один з нас провів свої дитячі літа. Та чомусь так рідко хто згадує про те сіре, щоденне життя нашого села.

Маю враження, що багато наших „мишухів“ краще іноді знають життя абсінців, ніж злиденне життя нашого села. Бо поправді ми знаємо наше село або з літератури, або з його доброї сторінки представлене нам на родинні діячами. Ми бачили наше село переважно в його святочній одежі, в часі різних церковних або національних свят. Тому цікаво буде поглянути на другий бік медалі, приглянутись ближче тим „чепурним білими“ каткам та буденному життю їх мешканців.

Більшість нашого селянства живе ще й досі в одній маленькій кімнаті з цілою родиною. Одну третину кімнати займає піч з традиційним запечком, що майже всюди заступає леволице для літвора. Сама кімната займає приблизно 20 кв. метрів, з того бодай четвертина припадає на піч. У такій кімнаті проживає більшу частину свого життя родина зложена з 4—10 душ. У ній працюють, відпочивають, варять страву, у ній жуться, приводять на світ нове покоління, у ній хоріють та вимирають. Що більше, зимою приводять до хати ще й домашні тварини, що дорешти затроюють і так вже „густе“ повітря. Доляка переважно глиниана, де літом павно порохів, а осінню і зимою болоз. В холодній порі є вона невичерпаним джерелом вогкості і гноті. Вікна здебільша маленькі, які зимою закладають ще сіном або соломом, бо шкода „духу“... Тому й не диво, що по наших селах так часто лютують різні недуги і що в нас такий малий приріст населення.

Про гігієну тіла нема що й говорити. Велика більшість селян вмивається рано прихлпцем, на бгу, набравши води з пригорщі або в губу, змивають руки і протирають очі. Розуміється, майже ніхто не жмиває мила, бо нема грошей на сіль, не то мило. До половини змивають тіло хіба в неділю або якесь велике свято, а про купіль то й мови нема. Навіть пословиця каже, що наш селянин купується двічі в життю: коли приходить на світ і коли кладуть його в домовину.

А тепер дещо про нічний відпочинок по важкій праці на рлі. Сон має величезне значіння в житті людини — одну третину життя пересипляємо, тому й кожна культурна людина дбає про

АС **УКРАЇНЬСЬКА МЕХАНІЧНА ПЕКАРНЯ**
продас свої найкращі печива по конкурційних цінах.
ЖАДАЙТЕ ВСЮ ДНІ
5/10 4-4 Львів, вул. Саська 22. Тел. 276-34.

здорове й вигідне місце на відпочинок. А не селі? Більшість наших селян спить на прихлп, на печі або таки на долівці пожомом, одио біля другого, не маючи навіть змоги розпростувати і витягнути своє спрацьоване тіло. Спати кладуться часто в томуж таки одязі, в якому цілий день працюють, прикриваючись верхньою одежкою, бо про перину, ковдру чи код не можуть навіть мріяти, а як часом і є щось в роді перини, то не знати кого нею прикрити. Вправді в багатьох хатах знайдете вже ліжка, але вони дуже високі й глибокі мов скрині й спить у них кімнати осіб, що під гігієнічним оглядом є більше шадливе, ніж на простих причах.

Погляньмо, тепер, що наш селянин їсть. Рівно трохи пісної бульби і борщ, часто навіть не та білений запечком. То називається „обід“. В полудне є вже „полуденок“. І знову борщ або капуста, в неділю часом „запикареня“, і чотири або пшонна каша, а в неділю обов'язково пироги — це тільки назва, бо поправді це трохи піної бульби завареної в грубе, тверде тісто. На вечерю знову баробоя, з огірком або з якоюсь „полівкою“. Годі помянути мовчанкою дуже поганим звичай, що спричинює різні недуги, а саме спільна їда з одної миски. Може це й традиційний, патріархальний звичай, але з гігієною він не має нічого спільного і його треба зникати. М'ясо побачите хіба на Різдво і Великдень, часом і на празник Каза, чай, цукор і подібні речі зовсім недоступні нашому селянину, бо за частоту не має грошей на сіль, нафту, чи сірники. Тут слід згадати, що селянин навичка один сірник ділити на чотири, а то й більше частей, а „лямпа“ це тільки назва, бо світила від неї хіба тільки, щоб через хату перейти.

Отже на селі біда, відповідальні чинники цього не бачать, їм це навіть байдуже, але ми не сміємо на те дивитись прихмуреними очима. Треба всю увагу звернути на культурне і матеріальне піднесення села. Наше село мусить нарешті зрівняти зі старими життєвими звичками, а йти слідом за іншими відродженими народами, які колись теж були в подібному стані, от хоча й давні, а тепер живуть повним культурним життям новочасної людини, міжтим коли наш селянин при всій нашій культурно-освітній та господарській організації ледви животіє. Нелегке це завдання, але все таки компетентні чинники повинні звертати на життєву стопу нашого села більше уваги, ніж досі. **Анатрій Качор.**

ЕЛЕКТРИЧНІ ІНСТАЛЯЦІЇ виконуює скоро, дешево і на догідні сплати **УКРАЇНЬСЬКЕ КОНЦЕСІОНОВАНЕ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ**

ЛЕВ НАДРАГА

Львів, вул. ВАЛОВА 23. Тел. 259-49

Направки світла, ламп і дзвінків числимо 50 сотників. Ошадностеві жарівки по зол. 0.30. Лампи, батерії, акумулятори, радіо-апарати найдешевше у Львові.

За українські радієві авдиції!

(Голос з краю.)

З кожним роком збільшується у нас число радіобонентів. Кожний радіоаматор українця сподіється, що радіо дасть йому повне задоволення, але вже в короткому часі розчаровується. Українські авдиції за рік може почути ледви кілька разів. Якщо б'жав почути в радіо українську мову, мусить наставляти радіоапарат на авдиції з чужих держав.

Так поступають не лише приватні радіобоненти, але також товариства, які мають радіоапарати для своїх членів. Ось у нашому містечку, де я живу, спортове товариство закупило радіоапарат для своїх членів, яких має понад 100. Такий чиним т-во ще більше приєднало собі членів. Кожного вечора від год. 6—10. сідає довкола радіа більший гурт молоді і наставляє вуха, щоб зловити українське слово. А воно пливе і то дуже часто, милозвучно, але да ханлях, які несуть зі собою отруу для слухачів. Молодь вслухується в агітаційні реферати, що їх виголошують спікері-комуністичних станцій в Києві, Одесі, Харкові, Дніпропетровську і т. д. Недавно з великим захопленням вислухали ці молоді спортсмени доволі довгого реферату про життя і творчість Шевченка, річ ясна в комуністичному дусі і на вечері за вечором, місяць за місяцем, а може і роками ця молодь буде ловити українські авдиції з більшовицьких станцій, щоб почути свою рідну мову. І так з кожним днем попливе комуністична отруа в душі нашої молоді.

Але певно ніхто не чакручував би радіою стрілки на більшовицькі радіо-станції, волав б'ль щоденні українські авдиції в польських радіо. Тоді український радіобонент почує би у своїй рідній мові спів хорів та сольо-спів, наукові реферати, популярні виклади та різні інші цюдукції.

З цих то причин польські рідзальні чинники повинні зникати з уступки українським воганням дотично українських авдицій. Бо ця справа вимагає дійсно негайної уваги. **Радіоаматор.**

Ut omnes unum simus!

Варшава, 27. лютого 1936.

Сьогодні закінчено у своїй будівлі сесія. Прийнято у третьому читанні бюджет на рік 1936-37 в редакції, яку усталила бюджетна комісія. Перший раз голосували на бюджеті і українські послы в Галичині, що було тільки позитивного ставлення, яке у польських законодавчих палатах вже попередньо заявили члени преси України і Польщі та сен. Луцький. Подія без сумніву небуденного політичного значення, яка потребує окремого обговорення і наświetлення.

Але покриває від політичних успіхів і перемог УНДО «а польському терені» від цілої справи нової нашої тактики, — покриває (повернувшись) надвесь в очі у цій сесійній сесії гострі розбіжності, гостра порожнеча між українськими послами в Галичині і Волині. І тому, хоч як багато писалось про це на сторінках «Діла», хоч так виразно була засвоєна різниця між нами та ними і так марпанто схарактеризовано їх ролі та поведінку, востанок при підсумках сесії в українського погляду на першому місці треба розглянути ту сумну позицію.

Історія не раз ділила від себе поодинокі вітки українського народу і різко у нашому політично-державному житті відбивалось велике гасло католицької церкви — *ut omnes unum sint* — «хоч усі будуть одним!» На всіх наших просторах нова книжкою добою кінця Х. і половини ХІ. стол. іно і пізніше не задривало. Однак ідея національно-політичного об'єднання так не заважала. Здійснила її у античній мірі династія Романовичів, спротивлячись тринадцятому віку створенням галицько-волинської держави, яка простягалась на тих українських землях, що сьогодні входять в склад польської держави. Реалізував цю ідею на наших вже просторах Богдан Хмельницький в половині 17. століття. Віджила вона знов і на наших очах в рр. 1918-19 в часі нашого великого зриву.

Не жаль, тривкої форми у вигляді власної соборної національної держави воно не змігло задержати. Та ця ідея у наших душах така, що не заважала. Життя воно тут, і в цього певний, живе там над Дніпром, не вважаючи на всі удари долі. Незабутною у найдавніших поколіннях буде дата 22. січня 1919. р., коли на Софійському майдані у Києві серед революційно-романтичної обстановки, при агітації дозвіл відчитано маніфест згоди Галичини з наддніпрянським материком. Слова «будьмо всі во єдиному» нагадують підставові слова католицької церкви — *ut omnes unum sint*!

Прийшла заверха, катастрофа і трагедія. Державні кордони розділили дітей одної батьківщини. Давні землі старої галицько-волинської держави найшлися у межах Польщі. Здавалось, що тут настане об'єднання, що створиться моноліт, «а якому нове наше життя дістане тривкі основи для розвою кращої національної будучини. Але й те до нас не сталося.

Від наддніпрянців чув я не раз заміт під адресою галицької загуміковості й браку дійсного розуміння соборницької ідеї. Такі заміти можуть ставити тіба люди, що не знають добре нашої історії. Не східний степ створив перше ядро нашої державності, а галицько-волинський лісостеп, створивши тут сильну національну державу. Діти тих земель, або й вихованці — Сагайдачний, Хмельницький, Мазепа, були творцями нових наших організаційних сил, а Хмельницький реконструктором нашої держави.

Політично-державницький ідеал Шевченка нашав своє практичне оформлення явраз у Галичині, що з первісного австрійсько-галицького загумінку став активним багіном української державницької думки. Нинішні наші п'ятидесяті роки в молоді діяти виховалися вже в атмосфері української незалежницької ідеї. Реальним ділом цієї великої ідеї було наше Січове Стрілецтво. Інакше було над Дніпром, де українських державників була невелика горстка. З історії Центральної Ради знаємо, який важкий шлях вона мусіла перейти від 1-го до 3-го універсалу. І тільки затрата національно-державницьких ідеалів серед мас уможливила перемогу московських більшовиків.

У нашої «авангардної історії» не були ми сепаратистами. Бакали ми об'єднання й змагали до цього. Напередодні львівського державного перевороту появилася в дні 31. жовтня 1918. р. на сторінках «Діла» моя передовиця п. я. «Відень чи Київ?», у якій виразно станув я на становищі територіального об'єднання з Києвом. Воно формально здійснювалось актом згоди, проголошеним на Софійській площі в Києві.

Прийшов потім відомий розвал цієї держави. На засіданні каміньничої Всеукраїнської Національної Ради, що творила тоді за збурчезм єдиного державно-політичного центру, реферував я в половині квітня 1920. р. у приваті Анатолія Диницького, тодішнього фактичного державного керівника Української Народної Республіки, проєкт варшавського договору з 22. квітня 1920. р. у позитивному розумінні, хоч боляче до мене тіснішої батьківщини — Східної Галичини. На мій внесок Рада дала свою згоду і це була єдина громадянська апробата.

Історія з виборами до польських законодавчих установ в 1922. р. теж усім нам у свіжій пам'яті. Як відпоручився тодішнього «нашого галицького політичного проводу» вихав я по виборах «а Волинь на перше зібрання нашого парламентарного представництва», що вийшло проти волі уряду, а політичним рефератом та з метою допомогти у формуванні нашої першої у Польщі парламентарної репрезентації. Тут у м. Коми створено й оформлено в д. 22. листопада 1922. р. з 26-членного представництва політичним хистом і досвідом безперечно «авангарта» стояв холмський пок. Антін Васильчук, що й анав дооре польську мову та став першим головою одночленної Української Парламентарної Репрезентації. Згідно з основними думками мого реферату намічено тоді теж і програму та тактику новоствореної установи. Для польського уряду «а була вона засадничо ворожа, що невдоволює свій вислів у вогутванні в 1923. р. бюджету урядові Ойкорського. Що далша співпраця з польським урядом стала неможливою, «а єдина у цьому нашого представництва. Це виключно вина уряду, що послідовно крок за кроком на політичній діяльності здійснював свою протукраїнську програму не лише в Галичині, але й на північно-українських землях.

Вислів цієї протукраїнської політики теж відомі. Зріст протипольських настроїв у чинних масах, поширення комуналістичних впливів при рівночасному «неможливому існуванні» — анову з вини урядових чинників — наших національних організацій «а тих землях не то у політичній, але й у культурній і господарській діяльності. З Волині створено окремішній паналік під кермою єврейського поєводи. Увадженню в цілості й православну церкву, з обмосковленим кліром й московською верхівкою та віддано її під фактичну управу графа Потюцького з міністерства віросповідань і освіти, як свого роду оберпрокурора святишого синоду. Започатковано й ведеться далше послідовно експеримент окучення Волині китайським муrom — ще й з кільчастим дотром «а йому — від решт українського сайта, зокрема від єврейської Галичини. Експеримент, що дещо нагадує політику Австро-Угорщини у Босні й Герцоговині.

ПРИ ШЛУНКОВИХ НЕДОМАГАННЯХ. згазі, браку апетиту, обструкції, тиску біля печінки, злім почування, тремтінні кінчик, сонності, склянки природної гіркої води FRANCISZKA-JOZEFA дідає скоро й успішно на ослаблене правління. Поручають лікарі.

а й змаганням до повного відділення від єврейського різного єврейського сайта. Ця політика скінчилась цілковитим катастрофою і творців. Не така дола жде й сьогоднішній волинський експеримент.

У переведенні цього експерименту авандено помічників такіх а нашого роду, у великій більшості а політичних ладів ірванських єврейців, а до нас натуралізованих. Вони незвані а особи-

сто лі історію з цією землею, на якій «а приказ згоди мають переводити в життя наміри тих, хто їх писав і хто їм за це платив. Заповіті цієї національної змагання тим помічникам на ділі байдужі. Зроблено теж їх руками те, що у волинському лашаліку наше національне життя не має спромоги своїбного розвою навіть у чисто культурному чи господарському напрямку.

Твориться там фікція, в яку не вірять вже багато а тамошніх поляків. Урядовими засобами переривається усі аважки в Галичині. Який вислід цієї урядової політики і праці й помічників з цього роду? Буде напевне такий, як вислід австро-угорської політики у Босні й Герцоговині.

Теперішня українська урядова верхівка на Волині байдужа на потребу приєднати нам галицьким-право до гасла у межах сучасної Польщі — *ut omnes unum simus* — «будьмо всі во єдиному». Для неї непорушним соціальний кордон. Не допоможуть їй безаставні покльони — так знілі у східних народів — у польську сторону: безчисленні згази вірнопідданості. Не прийдуть їм тісна й оплески деяких польських послів у соїмі. Настроїв наших має і наших змагаль — «будьмо всі во єдиному» вона не змінить у свою користь. Є й буде так, як це у соїмі сказави в дні 24. лютого ц. р. під її адресою послы Пеленський і Мудрий на вискази волинських послів Певяого і Скрипника. Цийде час, що теперішній їх політичний хист, дивований австро-угорським чинником, стріче повна невдача і вони пізнають свою теперішню помилку та не буде більше такої примрої знокуєй, як це було у соїмі в дні 24. лютого року Божого 1936. А тоді й приїде пора «нашого повного об'єднання й тут у Польщі під гаслом: *ut omnes unum simus* — будьмо всі во єдиному!

Д-р Степан Баран.

Проти нафтової горячки.

Як довідуємося з кол наших господарсько-фінансових установ, вони закладають окрему спілку з метою організувати український нафтовий промисл. Одночасно роблять усі заходи, щоб ці природні багатства нашої землі залишились в руках дрібних власників нафтових теренів і нашого народу та не стали наживою різних спекулянтів. Тому наші селяни повинні підодждати і не випроудувати з гарячковим поспіхом нафтових теренів чужинцям. Якщо збережемо в наших руках народні багатства, тоді наші люди матимуть працю, тоді розбудуємо легше рідний промисл і торгівлю.

УКРАЇНЕЦЬ ГЕОЛІОГ ВІДКРИВЦЕМ НОВИХ НАФТОВИХ ТЕРЕНІВ.

Як нашим читачам уже відомо, на просторі села Чорна, пов. Лісько, та сумежних сіл тучанського повіту, а саме: Ліпе, Михнювець, Лопушанька і Хашів, відкрили нові нафтові терени. Відкривцем цих теренів є наш геолог Іж. Богдан Трешневський, син бл. п. о. Омеляна Трешневського, пароха Хароброва і Горучків. Іж. Богдан Трешневський має тепер 36 років. Уродиняє в Ульяновку, пов. Сокаль, де гімназії ходив у Сокалі і в Перемишлі. Підчас наших авандозних змагань був чотарем УГА і тоді стояв зі сво-

єю батареєю в селі Жолобку, недалеко села Ліпе, де тепер відкрили нові нафтові джерела. По визвольних змаганнях скінчив гірничу академію у Пішбромі в Чехословаччині, де відбув також основну практику. В 1927. р. вернувся до краю і від 1928. р. працює як геолог у Яслі. Від пізнього року є геологом на Середньому Європу відомої американської фірми «Вакуум Ойл Компані», де саме працює.

ЯК ДІЙШЛО ДО ВІДКРИТТЯ НОВИХ НАФТОВИХ ТЕРЕНІВ?

Іж. Богдан Трешневський відкрив нові нафтові терени в 1935. р. Перед ним доса джували ці терени чотири геологічні комісії, які прийшли до єдинозгідного висновку, що в наших Карпатах нема вже більше нафтової ропи. Однак наш геолог не знеохотився цими висновками і повів далі систематичні досліди в терені. Вже в дні 1935. р. прийшов він до переконання, що в цих теренах є нафтова ропа. Чому? Нові нафтові терени є безпосереднім продовженням нафтових ясельсько-короснянських теренів, які знову відзначаються тим, що тягнуться дуже довго, але одночасно вузькою смугою, у протилежності до Бориславського нафтового басейну. Нафтова ропа в нововідкритих селах виступає смугами, ко-

до 200 м. широкими. Тому всі ті, що цікавляться справою освоєння територій, повинні мати, що пробіє верчення за нафтовою розвідкою: можна переводити на цих нових теренах щільно по основних геологічних студіях, щоб не пертін там, де мабуть нема ропи, і не марнувати зарок невеличких національних нафтових теренів. Саме село Липе не має ніяких винятково корисних умовин і є лише одним звеном цілої схеми по-

дійних геологічних форм. З цієї причини мож- на теж здогадуватися, що подібні нафтові злож- ки, які відкрито в Липю, найдуться теж у по- дальших околицях селах між рікою Оселем та Туркою.

Тішимося, що саме ці нафтові терени відкри- яш земляк, молодий і многоталітний інженір- геолог та бажимо йому найкращих успіхів у його піонерській праці.

Фабричний склад
„LESZCZKÓW“
Р. Журавського
Львів, ул. Коперника 4.

запрошує П. Т. Калентелю
оглянути останні новини
**Лещківських
Самоділів**
26 10 10
на вбрання, костюми, також пледи,
подорожні бунди і дерки.

„Будьмо приятелями“.

Нова оферта канц. Гітлера до Франції.

Париський щоденник „Парі Міді“ помістив сенсаційне інтерв'ю, яке мав канц. Гітлер зі си- ном покійного Бертранда де Жувереля. Канц. Гітлер підкреслює, що німецький нарід в 90 від- сотках довіряє своєму вождю, який простягає руку до французів і говорить: „Будьмо приятеля- ми“. „Я знаю, — говорить канцлер — що ви думаєте. Міркуєте, що Гітлер виголошує гарні мирні заяви, але не знаєте, чи він ширий і чи можна йому довіряти. Хочете, щоб я поробив поправки на сторінках свого твору: Моя бо- ротьба. Думаю, що якщо вдасться мені дове- сти до францусько-німецького зближення, то воно буде єдиною гідною поправкою, яку я за- пишу тоді до великої книги історії.“ Далі канц. Гітлер заявив: „Ніколи ніякий німець не звер- тався до вас з подібною офертою, яку постійно повторює. Виявляється дивним, що можете ду- мати ще про можливість нападу Німеччини. Мабуть не читаєте зовсім німецької преси, яка постійно стримується від всяких нападів на Францію і видозвужується про неї прихильно. Якби я задумував однієї днини кинути німець- кий нарід на французький, то чи казав би пре- сі писати про вас лише найкраще. Боротьба клас є абсурдом і німецький нарід це зрозумів. Нині закликаю до миру між народами і запев- няю, що концепція вічної ненависті між Фран- цією та Німеччиною є абсурдом. Ми зовсім не є заплечними ворогами. Німецький нарід це розу- міє. Пшов за мною, коли я піднявся тяжкого зусилля — погодити Німеччину з Польщею. Німецько-польський пакт інтерпретували як до-

каз моєї дипломатичної зручності. Це неза- служений комплімент. Я міркував лише, що польсько-німецьке напруження не може довше тривати, бо є нездорове і дегенерує. Вдалося це

припинити і після договору з Польщею німець- кий нарід відлихнув з полєкшою. Бажаю поро- зуміння з Францією. Зде, як свої психічні сна- жуживається на безплідну ненависть. Без сум- ніву розумієте необхідність між двома ве- лкими народами. Ми повинні працювати над прилюдною опінією, щоб наше порозу- міння здійснювалося і тривало без огляду на те, які уряди керуватимуть нашими народами. Предложення, з яким до вас звертаюся, не по- ходить від політичного обличчя. Його пред- кладіє найбільший німецький націоналіст, який колинебудь був в історії. Даю вам те, що ніхто не міг би вам жертвувати — порозуміння, яке радо повитає 90 відсотків народу. Приказу- юйтеся, бо нині Франція може, якщо лише схо- че, скінчити на завжди з німецькою небезпе- кою, якої грозу відчували французьким ді- тям з покоління в покоління. Даю вам наго- ду, пам'ятайте про відповідальність перед ва- шими дітьми. Маєте перед собою 90 відсотків народу, який обдаровує абсолютним довіря- мого вождя. Цей вождь закликає вас: будьмо приятелями.“

Француська преса прийняла цей поклад з ріжними коментарями. Всеж таки вона пише, що Франція не повинна злегковажити поклану канц. Гітлера.

„Нема нам місця в гробі...“

Чернівці, 25. лютого 1936.

Так збентежився найбільший румунський щоденник „Універсул“, коли 24. п. м. подав сен- заційний репортаж про „буковинських украї- нців, які не дозволяють похоронити румунського патріота“. В кількох словах подамо цей новий донос, чим разом вже плаксивого „вельтиця — „Універсула“:

Перед 30-ти роками прибув до Сторожинців (повіт на Буковині із великою перевагою украї- нського населення) учитель Ніку Нікоара. Він до- магався від австрійської влади заведення румун- ських шкіл на цій „українізованій території“. Очевидно, краєва шкільна управа відкинула „е- оправдане бажання цього прибулого „патріота“, бо 95 відсотків населення пов. Сторожинців — це українці.

Але учит. Нікоара не відступив від свого плану й заснував у селі Петрівцях першу приват- ну румунську школу. За якийсь час повстали та- кож в окрешних селах, замешаних українцями, румунізаційні огнища — приватні школи.

По війні перемищено поверх 200 українських народних шкіл на румунські. Така зміна викли-

кала серед буковинських українців зрозуміле невдоволення. Всякі прохання учителів та зма- лення послів у справі шкільництва не мали успі- ху. Уряд відкинув їх як протидержавні виступи одинокі — „іредентистів“.

А тепер приїздив вже й сам „Універсул“, що невдоволення опанувало не тільки „кількох іредентистів“, але й селян: „Селяни громади Петрів- ці унеможливили похорони відомого румунсь- го вадучителя Ніку Нікоари й засипали його гроб. А далі читаємо: „На доручення прокурату- ри арештовано за цей злочин селян: В. Воробца, І. Хрестюка, І. Балаана, О. Федоряка й інших“. „Ось куди — кінчить згаданий орган — дожда наша доброзичливість супроти українців! Воля вже заперечують нам право похову на рідній землі...“

Занадто нам відома ця питома румунам „до- брозичливість“, щоб ще наводити інші приклади. Чи й „васильки вигідок у Петрівцях відповіли правді, викине сліпоту. Але куди веде така „до- брозичливість“, бачить уже й сам засліплений „Універсул“.

ФРІДРІХ КАРІНТІ.

Неприємна ситуація.

Страшенне неприємна буває така ситуація: Сиджу після одної кабаревої вистави, куди я пішов з нудьги, до каварі. Провінція. Приїхав я туди за інтересами. Настрій у мене препоганий і не маю найменшої охоти обзива- тись. Наріз підходить до мого столика білявий молодець і сідає.

Він: Мое поважання, дорогий маестро!

Я (Аж тепер починаю пригадувати собі, що саме цьому пайкові завдячую цей вечір. Він на- жовив мене піти до театру. Певне режисер або імпресарій... Нехай його! Щоб тільки не згаду- вати мені нічого про цю виставу): Мое пова- жання!

Він: Якжеж вам подобалось?

Я (З ваганням: „Що з ним робити? Чи я знаю, чи мені подобалось?“ Найпростіше від- ловити, що подобалось і аже... Нехай би тільки відцепився від мене): Дякую. Досить.

Він: Що ви скажете про сценку „Соловей- ко“?

Я (Задумався: Яка це сцена з соловейком? Не можу собі до чорта пригадати! Ага, вже знаю: це та, де якась опасиста баба кричала... Злість мене бере): Чи то та, де якась груба осо- ба кричала?

Він: Груба? Кого ви маєте на думці?

Я (Вже смішений): То та сама, що грала ту- рецьку книжку? Я мав охоту кинути її у голову своїм кріслом.

Він (Розплющую здивовані очі): Кріслом?

Я: Столом не міг я кинути на неї, бо на салі були тільки крісла.

Він (Замовк).

Я: Як можна таку бабу випустити на сцену?

Він (Мовчить деякі дивиться на мене ро- зумними очима, сплочується).

Я (Думаю нишком: Стривай! Коли ти такий скромний і маєш таке добре серце, то це зовсім інша справа. Тепер уже не буду гніватись на те- бе, а скажу тобі зовсім щиро, що мені лежить на серці): Так, так... Зараз вам поясню. Розумію це дуже добре: провінція лишається провін- цією, і на це нема ради. Треба на неї дивитись іншими очима. Але є такі речі, яких навіть на провінції не вільно робити, мій приятелю. Пу- блика мусить поволі відкидати від такої симпа- тичної форми театру, як кабаре, коли театр працює такими „силами“. Я зовсім не говорю тут про „шміру“, бо й артисти від так званої шміри мають свої заслуги, але ця баба не є взагалі навіть від шміри. Це попросту якийсь старий баняк, опудало, розжудудекана, за- хрипла індичка!... По ріжних „Кольосеях“ та „Орфеумах“ імітатори-коміки показують саме таку карикатуру або в цирку Барнума! Якжеж можна у мистецькому кабареі пускати таке страховище в поважній програмі?

Він (Мовчить дати).

Я („Чогож він тепер мовчить? Нехай би щось сказав, бо вже далі говорити не можу?“ Починаю зловимим тоном): Де ви, змилюйтесь, могли найти таку жіночу потвору? Хто вона?

Він (Зовсім скромно): Це моя жінка.

Я (Тримав у руці шклянку з кавою і випу- стив її. Вона, на жаль, не розбилась. Але схилив голову від стіл, удаючи, що шукаю куснів роз- битого скла. Він чемно помагає мені збирати). Дякую вам... ах, залишіть це... Нехай собі це кельнер... Нічого не шкодить... Я попросту не- зручний... Які тепер подають шклянки по ка- варях... Нечувана річ... у руках не тримаються!

Він (Мовчить).

Я (Теж мовчу, дивлюсь кудись у бж. Див- лось так, щоб його не стримувати, коли він хо- тів би відійти).

Він (Мовчить).

Я (Енергійно, з жестом розпуки): Но так!... Ага! про що таке ми тут говорили?...

Він (Скромно): Про мою жінку.

Я: Ага, правда... Як це я вже вам пробував пояснити... Тільки не перебивайте мені тепер... і не перечте. Нема в тій песі ніякого режисера. Теж твори... а ще я коли маю перед собою та- кий драматичний талант як Вашої Впозажної добродійки, тоді справжній директор, інтел- гентний, не повинен давати їй ролі, що не але по лінії її таланту... Директор великоміського театру, наприклад, ніколи не дозволив би на те, щоб так високо надійшла природою, знаменит артистка... така, що має в собі таку динамічну силу комізму, ...но, і стільки чару, щоб вона розтрачувала своє мистецтво. Він чекав би на відповідну ролі, що могла би підкреслити її прикмети. І тому, як я вже сказав, я був попро- сту обурений... і хотів кинути кріслом на сцену, як можна таку знамениту артистку зтагати до такої дурної песі.

Він (Мовчить).

Я (Вже осмілений говорю зовсім гладко): До такого скандалу допускати не вільно! Ви не гнівайтесь на мене, але я знаю, що ви людина інтелігентна і з вами можна бути щирим: не вільно ніколи доброї мистецької сили викор- стовувати до гри такої жакливої ісквітності! Я добре розумію, що таке провінція. Тут треба пристосовуватись до провінційального смаку. Алеж столичні театри мають маса добрих творів, уже випробованих одноактів і не треба замість них виставляти всякі проби пера про- вінційальних мазунів...

Він (Мовчить).

Я (Лекше стало мені на серці і кажу собі нишком: „Но, слава Богу, що я все це жось зга- ладив“. Тонем морального обурення говорю далі): З якого смітника підібрав виш театр та- кого „Соловейка“? Хто написав це ідіотське ви- довнище?

Він (Свідомий своєї вини): Я.

Переказ, 40.

У 80-ліття Софії Русової.

Громадяни!

Дня 3. березня (18. лютого ст. ст.) сповидається вісімдесят років із того часу, як у невеличкому затісному чернігівському селі побачив світ визначна українська громадянка, непересічної міри педагогічна діячка, відома нам усім популяризаторка, невиспущий борець за права жінок й людини

п. Софія Русова,

професор Українського Педагогічного Інституту ім. Михайла Драгоманова у Празі.

З юних сім'ї Русових звязана поважна доба українського національного руху. П'ять років свого часу довгі роки осередком національного життя, тут викристалізовувалася громадська українська думка, тут виростили разураз нові плани для української культури, освіти, літературної, практично-педагогічної і наукової праці. Бо як різноманітні були зацікавлення сім'ї Русових, так і різні були діячки їх широкої праці: і статистика (Олександр Русов), і географія, етнографія, політика (син Михайло Русов), і природознавство (син Юрій Русов), і музика (донька Любов), і літературознавство, педагогіка, найрізноманітніша громадська діяльність — сама Ювілятка.

За ту широку діяльність доводилось сім'ї тяжко покутувати. Не оминула кара й нашої Софії Федорівни — був час, що московська влада була частим місцем її перебування, ніж власна домівка, яку, до речі, через переслідування доводилось часто змінити.

Алеж усі ці переслідування, всі родинні нещастя, звязані з цими переслідуваннями, не астигали вонти душі п. Софії. Вічно рухлива, повна енергії, вона дждалась ясних днів 1917—1918 р., сама брала участь у відродженні Країни, а коли над нашою Батьківщиною знялася червона чорна мажа, вона дала, на еміграції, невиспущо працює для улюбленої своєї ідеї.

Вісімдесятліття застав п. Русову повною сил, повною свіжості, повною віри в наше найкраще майбутнє.

Громадяни! Наш обов'язок кличе нас до того, щоб відзначити це вісімдесятліття визначної українки окремим святом. Свято таке святкуватимемо скрізь, де до того є змога. Святкуватимемо в Києві, святкуватимемо в Львові, святкуватимемо в усіх, де є відома українська громадянська діячка. Це буде акт нашої вдячності для Ювілятки, для цілої такої заслуженої для української справи сім'ї Русових.

Відсвяткуємо це свято у Львові академією 2. свіття і з нагоди вісімдесятліття подумуємо про те, щоб удегичити важке матеріальне становище Софії Федорівни.

Підписані установи, що їх робота своїм характером зв'язана з довготривалою працею п. Софії Русової, звертаються до вас усіх, Українські Громадяни, щоб ви причинились по своїм силам до гідного відсвяткування ювілею. Шануючи своїх діячів, ми себе самих шануємо. Ювілейні свята на честь С. Русової будуть для того явним доказом.

Жертви на ювілейний дар просимо присилати на Земельного Банку у Львові (вул. Словацького 14) із зазначенням „На ювілейний дар Софії Русової“.

За Центральне Українське Жіноче Товариство „Союз Українок“ у Львові:
Мілена Рудницька, голова, Лідія Горбачева, секретарка.

За Головний Виділ Т-ва „Просвіта“ у Львові:
Ір. Іван Брик, голова, Микола Душин, секретар.
За Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові:
Ір. Іван Раковський, голова, Др. Іван Крип'якевич, секретар.

За Українське Педагогічне Товариство „Рідна Школа“ у Львові:
Микола Заячківський, голова, Др. Ст. Ганницький, секретар.

За Товариство „Учительська Громада“ у Львові:
Вол. Радзихевич, голова, Др. Василь Лев, секретар.
За Товариство „Взаїмна Поміч Українського Учительства“ у Львові:
Іван Лилик, голова, Андрій Зелений, директор.

За Українське Товариство Допомоги Емігрантам з України:
Володимир Дорошенко, голова, Микола Таранюк, секретар.

За Лісовий Комітет:
Ольга Шпановська, голова

Колиб білля могло говорити...

то напевно боронилось би перед дешевими, безвартісними милами, які нищать кожну тканину. Воно домагалось би мила Олень Шіхт, яке при пранні хоронить тканини і дає запоруку, що воно безсумнівно добре.

ТОМУ
НЕ ПОПРОСТУ
МИЛО,
АЛЕ

МИЛО ОЛЕНЬ
SCHICHT

До намочення ПОРОШОК ШІХТА

З польської преси.

„Небезпека для польщини“ чи протиукраїнський тактичний маневр?

Під повним заголовком знаходимо у „Бюлетені П.-У.“ ч. 8. з 23. лютого ц. р. велику статтю І. Кедрина. Головна теза цієї статті та, що „цілий крик про українську небезпеку, яка загрожуює „кресам“, про „корчання польського стану посідання“ про „згану, глоблену і навіть вже безнадійно загрозливу польщину супроти тріумфуючих українців, цілий той крик є звичайним блефом. Це ніщо інше, тільки один із засобів протиукраїнської напінки, як тільки черговий тактичний маневр, зрештою страшенно звідний, призначений виключно для осіб, що цілком у фактичному стані речей не орієнтуються, для поляків з інших частин держави і для самої Варшави“.

Пригадавши у загальних штрихах теперішню українську дійсність у Польщі, автор доходить до висновку, що „ми, українці, бачимо у тих (польських) оцінках радше свідомі плани, ніж чесне бажання розглянути справи, що торкаються співіснування двох народів“. Однак автор признає, що перуч із „політичними грачами, висококваліфікованими спеціалістами від протиукраїнської напінки“, є ще й чимало чесних поляків, які нарікають, що „корчаться польський стан посідання“, хоч і невадять євдецьку крикливість. Як причину всіх тих нарікань наводять

1) „загрозливість“, якщо в якійсьбудь діяльній удасть українцям здобути щось, що викликало би неспокій над аналогічною більшовою позицією поляків, 2) „страх“, що не вдасться одержати тривку цілого того польського стану посідання, який став зморозювальним тільки коштом механічного, — законами й розпорядками, — зменшеного стану українського посідання, і 3) „огірчення“, що шораз важче наділі польський стан посідання розбудувати коштом українського та що нема ані матеріальних засобів ані потенціальної енергії, щоб заступити ті легкі здобутки муравлиною творчою працею.

В дальшому автор широко аналізує всі ті три, свідомі або підсвідомі, почування польських патріотів, аупіняються зокрема на явищі переселення польського національного ринку вартостями, яких сьогодні польське громадянство не може ані отримати ані втримати.

„Взагалі ціле підтягання себе насилу до ролі не лише господаря і володаря краю, але просто вельми одного-П мешканця з виключно польськими потребами й аспіраціями, ціле те настання на „панство природою“ у „ури-віковий парі“ агілою з Дмовським і Ст. Граб-ським, у зустрічі з діяльністю мусіло зазнати потрясіння. Просто на довшу мету не всім втриміться. З одного боку не дозволяє на це державний спарб і поше зубожіння польського громадянства, з другого натиск українського елементу, якого в інтересі держави не можна легковажити і який не дозволяє, щоб його тримали під накришкою...“

Далі автор наводить приклади, як поляки все це не можуть „привикнути“, що українці

є „так багато“ та аналізує заклади польської преси під адресою польського громадянства, що воно інертне і не виявляє такої енергії при творенні цінностей, що українці. Головна вина тут в польського громадянства, а системи державної організації, яка утворювала державно-адміністративний і громадський елемент та його функції у висліді довела до виправлення обох понять — і державного і громадського. Польське громадянство привикло, щоб за його думав і діяв „адміністративний апарат, зновуж адміністративний апарат абсурдизація методи громадської праці“.

„Так як а, інакше бути не може, а хто „інакше“ вимагає і обумовлює „суспільні чинники“ не зрікаючись засади державної уніфікації та централізації в їх найтірших істах яких форм, та не зрікаючись етатизації у формах цілком карикатурних, той не має права вимагати більших проявів енергії, ніж яку проявляють п. Грабик і тов. Лайко“.

У відповідь на запит „що діяти?“, автор відповідає, що єдина для поляків рада погодитися з думкою, що мусить скоротитися той польський стан посідання, який є штучний, збудований на кризі українців „не тієї кризи з поговірки й у лапках, але справжньої, глибокої, вічно болючої, якої не можна затухувати ніякими гарними словами ані — погрозами“. Тут широке автор зупиняється на прикладі такого „корчання“ польського стану посідання, на аграрній справі, зокрема на актуальній проблемі парцеляції польських поміщицьких маєтків, дозволяючи пісенність твердження, що це виключно „польська земля“, яка має перейти в „польські руки“. Пригадуючи зацікавлені та відрух деяких польських діячів і висловлює його причини.

Спротив польського громадянства проти теперішніх спроб злагоди національних воєнних автор вважає теж у великій мірі фікцією, блефом.

Той спротив робить польська державна адміністрація і місцеві організаційні діячі, які відгортають своєгомі спомини ослаблених королів з XVI.—XVII. ст. Не є правдою, що в Польщі стільки політич, силішки діяльниць, стільки є політич, силішки старости, ба навіть силішки місцевих величчів, які приписують собі право впливати на хід державних справ і на характер національної політики. Санація тих відносин залежить виключно від уряду“.

Автор дає низку прикладів на довшу, що саме уряд не виявляє в діяльній справі потрібної енергії, допускаючи до жалюгідних виступів та постійної поведінки людей, залежних виключно від уряду. Ми, автор вважає на політику стійкості в їх ролі президентів розвітових самоуправних рад поведінку посла Еккерта, субсепціопованих часописів і т. п.

Даймо собі спокій і пошукаймо якихось способів „одороження настроїв“ польського громадянства. Уряд при нинішній структурі держави має величчяні, майже неможливі можливості впливати на ті настрої відповідно до потреб, що їх диктує державний інтерес“.

МАРУСЕНЬКА. Нині прем'єра! — Нова звукова фільма в жидівській і гебрійській мові, вироб Фокса п. н.: **ОБІЦЯНА ЗЕМЛЯ** Відтворці: Жидівський народ при відбудові Палестини. Хори — симфонічна оркестра — медьодісні палестинські пісенники. Крім цього режисерський додатки в жидівській мові.

В неділю початок в год. 12-й впол.

Автор кінчає висновком, що післятравневе правління, яке мало відвагу й енергію вести „нацифікацію“, Берестя, Березу, ломити старі польські партії та видавати непопулярні фінансові декрети, болючі для світа пріци, — повинно мати силу аміратись в потенційною антиукраїнською енергією місцевих польських чинників. „Мусять бути творені доковані факти, мусять бути рішені закони і видані розпорядки, мусять бути пере-

дано їх ригористичне виконання. Тоді й польське громадянство належно погодиться з новим стіном речей і навчиться думати трохи „закше“. Автор зауважує, що коли з деякими речами те польське громадянство годилося тому 20 літ, то зможе з ними погодитись і тепер: „Чи посідання власної державності впливає на душу аж так деморалізуючо, а на ум так ослаблюючо, що ті справи були можливі тоді, а неможливі тепер?!..“

З РОСІЙСЬКОЇ ПРЕСИ.

Москаль про політику УПР.

В московському щоденнику „Сегодня“ (виходить у Ризі) з 25-го лютого ц. р. його варшавський кореспондент, Н. Волковський, у зв'язку з останніми виступами УПР м. ін. пише:

„На першому плані українського політичного життя стоїть тепер віцекардинал союму Мудрий. Він є провідником тієї групи політиків, що веде перші переговори з нинішнім прем'єром, його (їм) стрічаємо у всіх часописних вістках про делегації, прийняті тим чи іншим державним мужем Польщі. Кар'єра п. Мудрого — типова кар'єра західно-європейського політичного діяча: він вийшов з рядів журналістики, він був і закінчується головним редактором українського щоденника „Діло“. Особисте враження, яке він робить: поважна вдумчивість, гнучкість політичного мислення, уміння постійно працювати над питаннями тактики, вміння пристосовувати її відповідно до умови моменту та обстановки.

Українці піддержують польський уряд там, де вчора атакували його з висот опозиції. Та вони вимагають компенсації: після домагання українського університету у Львові вони вилангували нове домагання — хочуть віцекардинала внутр. справ зі свого середовища. Майбутнє покаже, чого вдасться їм добитись. Майбутнє теж покаже, якої тактики вони будуть придержуватись, якщо не всі їхні домагання будуть задоволені. Частина польської преси різко виступає проти українських домагань. Та об'єктивність каже звернути увагу на те, що галицькі українці доводили, що вони реальна політична сила, гарно й уміло zorganizована. Тон їхніх парламентарних виступів дуже діловий. Вони ведуть поважливі переговори. Виступають продумано, засовують свої домагання і позиції недвозначно. Питання про ступінь довіри обох сторін до себе — це питання майбутнього“.

На літературні теми.

Чи справді повість буцім-то релігійна?

Д-р М. Рудницький, зокликаючись на слова проф. В. Радзкевича, закидає повісті Н. Королевої „1313“, буди вона не в релігійна і не в католицька. Такий закид є зовсім неспівний і не має ніякої підстави. Навпаки, повість „1313“ є вповні католицьким твором, що зміцнює католицький світогляд та етичні почуття. Ось докази:

Проф. В. Радзкевич умотивував свій закид на дискусійнім вечорі (30. І. ц. р.) тим, що католицький світ у цій повісті заступають типи умово і духово дуже сумнівної вартості, тоді як ворожий світ репрезентує диявол Бертрам і чернець Бертольд, постаті рухливі, а прикметами ініціативи, енергії і вищої індивідуальності. Проф. В. Р. помиляється в самім заложенні, бо Бертольд не є репрезентантом ворожого католицького світа; він є тільки постатю, на якій авторка наглядно показує правдивість християнських поглядів і вasad. Коли у повісті не було ніяких інших постатей, тільки Бертрам і Бертольд, то й тоді повість була б уповні християнська і католицька, без вагів під цим оглядом. Це своє твердження спираю на таких фактах:

Вже в І. розділі показує нам авторка Константина, сына лицаря, що не слухав і не шанув свого батька. За те, згідно з 4. Божою заповіддю, зустрічає його кара; він не чується щасливим у житті, триває батька і сам у молодім віці кінчить життя серед катастрофи (106. стор.). Гріх проти 4. заповіді осмілює диявола і він закладає свої сіні на Константина навіть і тоді, коли цей вже чернец Бертольдом. Спершу беруть його, згідно з християнською наукою, перед вступом алого духа релігійні практики, а коли Бертольда їх заведуть (69. ст.) і випадково губить пошачений нашпильний хрест (77), диявол, прибравши приємну для Бертольда постать ченця Бертрама, розпочинає наступ. Але, як каже християнська релігія, щоб диявол опанував людську душу, на це треба її добровільної згоди. Бертрам такої згоди домагається і її дістає (80). Звільнивши душу Бертольда всецілью, веде диявол його вже легко випробовуванню шляхом. Розбуджує в ньому велику гордість ученого й винахідника, почуття вишності над іншими, жагу безсмертя, яка каже йому бачити не в позатривітнім житті, а в славі, силі, могутності, пануванню і докованню безсмертних діл. Саме в цій місці постать диявола в прибранім людським тілі найяскравіша, його аргументація примамлива і це майбутнє місце дано підставу до закидів проф. Бертрам (диявол) висувая зовсім позитивні аргументи, як ті, що ними

опоканував злий дух Ісуса Христа на пустині (слава, могутність, владда). При тім авторка береже читача перед впливом тих аргументів двома способами: 1) раз-у-раз освідомлює, що те все говорить диявол, бо читач спостерігає його кінське конито, замість черевника (89), з жахом бачить, як Бертрам самим своїм зором убивав юродивого Абеля (89), а передтим Нарциса (90), то-що; 2) не спекулятивною дискусією, але чимсь куди сильнішим, саме описаними фактами й образами показує, що диявольські аргументи неспівні, бо навіть винаходом стрільного пороку Бертольд безсмертя не здобув. Уже в 100 літ згодом найстарші люди не з'явля, котрий з двох чорних ченців („Шварців“) був винахідником, яке їх правдиве найменування, рід та походження (і дони-

ні того не знаємо). Вате безсмертність, не злиха і неба, але частинно й на землі осилує примаму Нарциса, бо на його могилі все, і в цій повеселі цити та зберігали пам'ять про привадища (113) та Абель (його череп), 113). І саме, щоб не показати, додала авторка останній розділ як епілог, а не тому, що не змігла повісті скінчити, як думає д-р М. Рудницький.

Я міг би тими аргументами вже задовольнитись, бо саме за помічю тих двох постатей привадища торка акцією, фактами й образами всю повеселість католицько-християнських правд, чому кілька слів і про інші постаті. Нарцис і Абель люди мало освічені, але праведні з шаленим серцем, виведені для контрасту. Люди з великим розумом не мають чого бути горді, бо люди мало розумні густо-часто схоплюють своїм інстинктом вірніше життєві правди (хоч би вичуття привадища диявола, 83, 86-7, 98) і перед Богом можуть бути вартішими.

Крім того порушені в повісті й інші християнські проблеми. Для черців куди небезпечніші амбіції, гордість, бажання слави і грошей, як любов до жінок (105-6, 59). Померлі душі можуть остерігати живих (93). — Провидіння відкриває часом людям рубець майбутності у привади (91). — Глибокі розважання про смерть (43-44). — Любов природи в душі Фріца з Аонжу (84). — Винаходи за помічю диявола, хоч мудрі та шукають, то проте для людства погані — Ора і Лябора — два стовпи рівновати людського життя, ападе стовп ора, не встоїться і лябора (Бертольд). — Ці і цілу низку інших католицьких і релігійних елементів зустрічаємо в повісті. Імі, що роблять її вповні католицькою.

Гадаю, що ця аналіза твору розвіє всі закиди про його „буцім-то релігійність“.

Д-р М. Рудницький пише: „Шоко, коли надаль Н. („1313“) „Давони“ (до речі: не противниці її як слів), пустили зовсім неоправдану рекламу про її католицтво, щоб виправдати її за дація і адарити в релігійну струну, мабуть з змагогічною метою“. („Діло“, 19. ІІ. ц. р.).

Цей адогал неправдивий, як по читача наглядно бачить з повніших мій висновки. Зрештою, чи хтось може повірити, що видавці у невісних таких тижняках для книжки часом віддають друку повість, навіть „не прочитавши її ні сльа“?

Петро Іоан.

Львів, 22. лютого 1936. р.

Не можу, на жаль, кайти тих усіх правд у повісті „1313“, де авторка так найшо передує релігійні проблеми, що читач і не догадується, що вона має на меті. Коли так інтерпретувати релігійних героїв, то неодна американська селітська фільма, яка кінчиться карою гримши та зовні каяттям, теж мала би право до назви релігійної. Гадаю, що більшість читачів буде тої самої думки, що і члени журі, які не могли кайти в повісті Королевої ясної та літературно перекладної їд.

М. Рудницький.

Нарада „Рідної Школи“.

В п'ятницю 28. лютого ц. р. відбулася в салі „Української Бесіди“ нарада, на яку Головна Управа Р. Ш. запросила представників партій, установ, преси та організацій. На нараді бачили ми теж: Пресов. Кир Івана. Тема наради — заснування фінансового плану, щоб санувати Р. Ш.

Нараду відкрив голова „Р. Ш.“ дир. М. Залчківський в год. 6.25 вечором. Промовець підкреслює, що довги Р. Ш. сягають 297.000 зол. За перше півріччя ц. р. в вельо 5.000 зол. недобору. Цю обнижку недобору вдалося досягнути завдяки редукції трьох урядовців у централі та обнижці платень шістьом учителям у Львові.

Опісля скарбник Т-за д-р Дмитро Левицький подав головні напрямні праці Р. Ш. на майбутнє та обговорив тези фінансового плану. Реферат пригадав, що з 3.000 українських народних державних шкіл перед війною залишилося нині тільки яких 150. На 65 державних гімназій в Галичині є тільки 5 українських держ. гімназій. На сотку фахових шкіл українці мають тільки одну. Зате не мають ніодної державної з'хоронки, ніодної високої школи на 22 польські високі школи. Тому не диво, що на українських землях число неграмотних вагається від 40—75 відсотків населення. Це жахливий стан. Промовець згадав далі, що на здержання дотеперішнього стану шкіл Р. Ш. треба 1.100.000 зол. річно. Постійні вливи до каси Р. Ш. дадуть 600.000 зол. Решту грошей музять зложити українське громадянство, бо зацінення Р. Ш. величезний: розбудова народних, фахових і селітських шкіл, допомога студентам та опі-

ка над нашими західними окрайнами і північно-західними землями. Тому фінансова комісія мала такий план, якого реалізація уможливила Р. Ш. сполучити своє завдання. Основна зміна Р. Ш. до громадянства така, щоб кожний соловітний громадянин (на) став членом Р. Ш.; щоб кожний українець платив крім того Р. Ш. і прд від свого доходу; щоб усі установи платили Р. Ш. 1/4 прд від обороту; щоб власники облігацій „народової позички“ відступили Р. Ш. бома доловину своїх облігацій; щоб курці і ті, що змавають алькогольних напиків, платили 20 прд пропитих та прокурених грошей; щоб вартар платили Р. Ш. 24 прд; всіляці, щоб кожне місто містечко і село — крім коляди і писанки за Р. Ш. — уладило бодай одну виставу або один фестиваль з доходом на Р. Ш. Цей план можна аїт снати, але преса мусить викликати відповідні настрій між громадянством. Велика ціл Р. Ш. вимагає дійсно великих зусобів і наше громадянство мусить їх дати.

В ожилений дискусії забирали голос: д-р І. Ганкевич (двічі), д-р К. Коберський, д-р І. Козак, пос. В. Кузьмович, п. Сильєстер Герасимович, дир. Ясічук (двічі), ред. Палів, т-і М. Рудницький, Прокопів, дир. Герасимович і всілякі д-р І. Левицький. Всі промовці з'являлись за повн ренням діяльності Р. Ш. та за відповідною ї фінансовою підтримкою.

Нараду замкнув голова дир. М. Залчківський в год. 9.30 вечором.

Нині
Атлантік

Славна фільма з ревелюційною акцією виробі Warner Bros. **ДІМ Ч. 56**
В головних ролях прекрасна фасцинуюча зірка
Kay Francis та Ricardo Cortez і Gene Raymond.

112

21. година освітлені, інші будуть вивішувати на зачіпнених дверях орієнтаційну табличку, які зникли в сусідстві візачині.

— **Конкурс на шкільні підручники.** Міністерство освіти оголосило конкурс на підручники для першої класу гуманістичного ліцею, що буде продовженням теперішньої зреформованої 4-класової гімназії. Підручники, що будуть введені до шкільного вжитку в шкільному році 1937/8, слід згодосити до конкурсу до 30. травня п. р., а до 1. лютого 1937 р. предложити до оцінки.

— **Новий текст польського національного гімну.** Польська академія літератури оголосила конкурс на новий текст польського національного гімну. Конкурсний комітет вибрав уже з надісланих текстів деякі і предложив їх президії академії до затвердження.

— **Потяги в снігах.** На території спятизського і городенського повіту була тому тиждень велика снігова заметіль, що припинила залізничну комунікацію з Буковиною. Серед заметів, до 3 метрів заввишки, застрягли потяги по обох боків кордону. Пасажири мусіли покинути потяг і їхати даліше санками. Щоб при допомозі окремих паровозів і снігових плаугів з Коломиї та Станиславова добути потяг із заметів. Те саме діялося по румунському боці, де з допомогою заспаному румунському потягові приїхати паровози з Чернівців.

— **Загнали український будинок.** Міська рада в Холмі на засіданні 12. лютого п. р. рішила, щоб місто купило поверхню кам'яницю при вул. Оболенський, колишню побудовану українською „Рідною Хатою“, а тепер зліцтовану. Про цю сумну справу була вже у нас згадка.

— **Як обновилося образ?** Галинянища переживає сензацію. Кажуть, що образ у старій дерев'яній церкві в Галинях змінився загадочним способом, прийнявши ясні свіжі барви, немов чорномалювальник. Образ представляє Розп'яття Ісуса Христа. Вістка про цю обнову розійшлася по околиці і тепер маси народу тягнуться до Галинь, щоб подивитись на „чудо“. Кажуть навіть, що одна хора жінка на вид цього образу подумала. Компетентні повинні вилити справу.

— **Остерігаємо!** Пишуть нам із міста: По Львові кілька днів крутилася жінка Дем'яненко, по виговорі придиірпняець, подаючи себе за старшину української армії, учасника зимового походу, нещасного емігранта безробітного, що приїхав з Любими, де мав працю, лишив там

Твір той, гідний того, щоб бути пляфоном каплиці на відріць Сикстинських фресок або палати домі, мистець зміняв і він чекав слушного часу. З того виникла інша постать Мадонни з дитинкою на руці, призначена до образу на вітарі і в тій формі представлено численні шкільні на останній сеставі. Всі вони почасті мають прикмети давніх творів релігійного малярства Новаківського — певний стилізований рисунок, певну сухість форм, може не тільки візантійських, але й таких, що пригадували Пера делла Франческа. Якби там не було, сама постать, рух Мадонни має в собі щось лідарського і майже волюнтаричного. Ця достаток повна життя й енергії, свідомо чи ні, зроблена так, ніби несла щось у дарі, вби вела щось за собою — достаток, яка має щось з вожда й апостолів, не тиха й покірна мати благодійна чи протекторка. Довершеність рисунку і певність дають тій постаті дуже багато гармонії а вираз, який можна різко відчувати, має в кожній цятці свою достойну характеристику.

Особливої згадки заслуговує урядження вистави. Трудно було умістити цілість творчості Новаківського, тим більше, що мистець любив малювати численні образи того самого змісту, що арештом може причинитись до ліпшого пізнання його мисту. На кожній випадок яких 700 полотен і шкільні трудно було помістити. Вибрано надциніші, найхарактеристичніші і найменш звані. Здається, що шкільні краєвидів поміщено в цілості; вони становлять невичерпаний скарб настроїв і кольорів. Даліше, образи поділено на періоди творчості — мабуть найраціональніший і найзаставнийший поділ. Завдяки такому виборі і поділові улюблений перегляд вистави, що стає корисний навіть для глядача, мало обізнаного із творчістю Новаківського.

Впорядникам вистави належаться найвище призначення.

жінку і просив допомоги. Своім балаканим, плачем, виглядом дійсно викликає жаль і кожний йому помагає. І ми помогли чим могли, аж вкінці Дем'яненко вкрав 4 пари убрень, білал, так що чотирьох людей лишив без нічого. По своїх виступах у Львові Дем'яненко виїхав мабуть до якогось іншого міста. Тому остерігаємо перед таким типом, якого слід віддати в руки поліції, та просимо повідомити на адресу: Андрій Зєкінчак, Львів, Коперника ч. 5, офіційні, партер.

— **Жайворонки прилетіли.** Із центральних повістей повідомляють, що в останніх днях появилися там жайворонки. Збаламутила їх своєгорізна вередлива зима, подібно як бузків та інші птахи, що свій поспіх у повороті з теплих країв переплатили життям. Появилися також масово шпакі і вже поряються кодо своїх півд. Вилетять наверх також комахи. Може воно справді йде до весни.

— **За розбудову садівництва.** В Заліщиках відбулася конференція у справі садівництва і виноградництва на терені теплого Поділля і Покуття та Косівщини. В конференції взяли участь представники огородинно-садівничих організацій, приватних власників садів і представники влади. В дискусії про теперішній стан садівництва та виноградництва стверджено гарні успіхи, які досягнено в цій діяльності, вказуючи на 200 торговельних садів і понад 150 гектарів виноградних. Вирішено пати розбудову садівництва і виноградництва на теплому Поділлі та Покутті. Програма обіймає м. ін. праці з ділянки шкільництва, досвідчості, пропаганди і підтримки розвою та розводження нових виноградів і садів при помочи державних кредитів.

— **Німецька преса про „Живу газету“.** Сходили Спілки Українців у Німеччині 20. лютого п. р. знайшли широкий відгомін у берлінських і провінційних часописах. Найкраще довге звітництво подав „Берлінер Тагеблат“ з 25. п. м. під наголовком „Голодозна смерть у Світах“ (заступниця — княгиня Кропоскіна). Гарна замітка появилася в „Берлінер Morgenpost“ з 22. п. м. під наголовком „Доля селянства в совітській державі“ (заступник — д-р фон Остеррот). Також в „Берлінер Льюкаль-Аншайгер“ з 22. п. м. надрукував прихильну згадку (заступник — проф. д-р Каятт). Тижневик російською мовою „Новое Саво“ оголосив звіт під наголовком „Життя в СССР“ (заступник — головний редактор Деспотулі). Коли взяти під увагу наклад усіх цих часописів, то треба ствердити, що вістки про „Живу Газету“ у Берліні з'явилися в більше ніж 500.000 примірників.

— **Рух емігрантів у січні п. р.** З Польщі виїхало в січні п. р. до заморських країн 971 осіб. З цього числа до Південної Америки виїхало 609 осіб, до Північної 135, до інших країн 137. До континентальних країн виїхало 90 осіб. Всі документи подорожі і технічні приготування переїзду Еміграційний Синдикат. За посередництва жидівського центрального комітету виїхало в цьому часі 750 емігрантів до Палестини.

— **Малий прибережний корабель для емігрантів з Польщі.** Пасажирський прибережний корабель „Бельтонія“, що вдержував комунікацію між Гдинею й Лондоном, стягнено з руху, а на його місце урухомлено новий пароплав „Бальт-ровер“. Він має 5.000 тон поємності і уладжений згідно з найвищими технічними вимогами для вигоди пасажирів. Є в ньому лиш перша і третя

ЗА ПЛЯНОВАНИЙ ЗАМАХ НА МАРШ ПІЛСЬКОГО.

Апеляційний суд у Варшаві виніс рішення в апеляційній розправі 5-х членів ППС, обвинувачених у плянуванні бомбового замаху на марш Пилсудського. Справа ця лежала в суді вих актах п'ять літ, а присуд в окружному суді в 16. II. 1931. Акт обвинувачення обвинувачами ППС Ягодзіньському, Дзєнгелевському, Трофімовичеві, Бялковському та Марковському приготування замаху. Ініціатором замаху був згідно з актом обвинувачення — Ягодзіньський. Він мав викинути бомбову бомбу до півного марш Пилсудського, що їхав із Бєльзету до президії ради міністрів. Задля того зорганізував фімовича, Бялковського до роковий Дзєнгелевського та Бялковського суд у Варшаві. Прокуратор заапеловав від присуду, домагаючися підвищення кари. Апеляційна розправа була 18. березня

УСУВАЮТЬ ЗІ ШКІЛ СВЯЩЕНИКІВ І ЧЕРНЦІВ. МАДРИД, 29. 2. ПАТ. Рада міністрів рішила, що цього року покликати 5.300 нових учителів та учителек, що заступають у школах священиків та чернців.

НЕГУС СПІШИТЬ З ДОПОМОГОЮ. РИМ, 29. 2. ПАТ. З Асмари повідомляють, що Негус з новим військом спішить з допомогою абіссинській армії на північній фронті, де вона опинилася в тяжкому положенні.

кляса. Ця остання змістить около 150 осіб. Ця шу дорогу відбуде він з Гдині до Лондону до 5. березня, а звідти за океан.

— **Львівська хроніка.** З мешканців професора Ад. Бека при вул. Асипка вкрали золоті лані дорожчості на 2.900 зол. — В ресторані Мусьяловича при вул. Академічній пробували труїтися безробітний Маріан Лещук, виступав собі до пива веронало. Його відставили до шпиталю.

— **Згорів тартак.** У водному тартаку Сопотів Вільфа в М'яуні Стар. пов. Далина вибухнула жежа. Згоріло технічне уладження тартаку і била скількість дерева. Шкоду обчислюють в 10.000 зол. Тартак zatrudновав коло 60 робітників, але в останньому часі не був у руху.

— **Застріляв селянина в лісі.** В лісі Ольшані Мишкової пов. Заліщики власник його Михайло Явубишин зустрів двох людей, що пробували красти дерево. Коли вони почали відійти, Явубишин стріляв з рушниці й одного з них убив. Показалося, що вбитим є 28-літній Юрій Назаровський, вбогий селянин. Справу зміщали до поліції.

— **Крадева хроніка.** Згорів млин у Підковиці (Калушчина). Шкоди є на 10.000 зол. — У Калуші вбито Анну Сілецьку ударом шевського шпала в голову. Поліція веде слідство. — У Слободі біля Калуша перубок Тріль зранив ножем у голову свого товариша Ганчаря. — В мешканстві адвоката д-ра Гальперна у Станиславові поцільдував газовий годинник. Сила вибуху була така велика, що розірвала двері, змістила шпалу і розсадила вікна в цілому домі. — У Галинях пов. Збараж Гриць Яворський підчас біжінки з приводу родинних непорозумінь ударив свого тестя Василя Галабурду ножем у черев, наслідком чого він незабаром помер. — В Чорткові пов. Самбір підчас забави вбито ножем Антона Дуркальця. У зв'язку з тим арештовано Йосифа Кеца зі сусіднього села. — В Березові пов. Тернопіль, 32-літній Василь Паламар з військи за програми спадковий процес побив свою матір так сильно, що її в безнадійному стані відвезли до шпиталю. — На дорозі біля Вижави пов. Турка знайшли якогось Бєльза, мабуть з Чехословаччини, що напився денатурату і незабаром помер.

— **Шукають за скарбами піратів.** На Лонг-Айленді недалеко Нью Йорку є малий прибережний острів, званий родиною Гардінер. На ньому зложив славний свого часу морський розвідник, знаний під іменем капітан Кід, зброю, ні скарби і зобов'язав під примусом преси Гардінерів скласти присягу на мовчанку. Це був в червні 1699 р. Капітан Кід дістався в руки

Міські Театри у Львові,
ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: оперетка з Ів. Кульчицькою
і Казим. Дембовським

Баль у Савою

понеділок 2. березня.
В ТЕАТРІ РІЖНОРОДОСТЕЙ в год 8-ий:

Трафіка Пані Генералової

комедія Буш Фекете.

Вівторок, 3. березня 1936.

Відень (308,8) 12.00, 13.10 Концерт, (3.20) Концерт для дітей, 17.30 Солоїсти на сцені. Румун-Дібоа, 20.00 Австрійські пісні, 22.10 Легка віденська музика, Братислава (298,8) 17.30 Оп. арії, 19.10 Словацькі нар. пісні, 19.35 Вес. муз. андаль, Кошиці (239,1) 12.35 Концерт, Прага (470,2) 17.20 Суїта Зіха, 19.10 Польські пісні, хор, 21.00 Европ. концерт, Париж (1648) 12.00 Симф. концерт, 13.30 Св. релігія, 16.30, 19.30 Евр. концерт, Пльверзум (1875) 16.30 Пісеньки, 22.50 Орх. концерт, солю Любка Колесса, Білгород (437,3) 13.15 Нар. пісні, 18.00 Танк. музика, 19.50 Відомості, Берлін (326,7) 8.30 Музика, 14.15 Концерт, 20.10 Перласті мелодії — концерт, Кенігс-аустергаузен (1571) 14.00 Музика, 17.50 Пісні Г. Фішнера при аккомп. композитора, Кельн (455,9) 18.00 Концерт, 21.00 „Веселі шевці“ нар. драма з музикою, Лейпциг (382,2) 9.30 Муз. програма для дітей, 12.00 Концерт, 16.20 Концерт солюстів — у прог. Брамсові пісні та форт. твори Шуберта, Мінхен (405,4) 13.15 Пов. музика, 18.00 Концерт, Будапешт (349,5) 12.05 Спів, відомості, 17.00 Форт. релігія, 22.25 Садон. музика, Мільно (368,6) 11.30 Легка музика, 20.35 „Андрій Шені“ оп. Джордана, Рим (420,8) 13.10 Популярна музика, 17.15 Розр. концерт, 22.15 Фантазія на тосканські нар. теми.

Львівське радіо.

Неділя, 1. березня 1936.

9.00 Ранішня аудіція, 10.00 Богослуження опісля „Майон Леско“ з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театральна вечірка, 12.15 Муз. поранок, орх., скрипка; у перерві ок. 13.00 год. „Синя птиця“ Мавр. Метерленка, 14.00 „Діти“ Фраті, а нов. І. Бжозі, 14.20 Верді „Аїда“ І. дія з гр. пл., 15.00 Огляд ринків різних продуктів, 15.10 Справа хліборобства, 15.30 Обрядовий нар. рік із муз. ін., 15.45 Як там зі здоров'ям на провесні, 16.00 „Справа Антосі“ суд радіо-слухачів над героїкою „Відної молодости“, 16.20 Концерт мандоліністів, 16.45 Справа промислу, торгівлі та ремесла, 17.05 Тисяча тактів музики, 17.45 Для мод. дітей: Трохи смішних поезійок, 18.00 Форт. релігія, 18.30 Театр Уані; „Господар і наймит“ Л. Толстого, 19.15 Реклам. концерт, 19.30 Чайковський: Капріче Італієн — з гр. пл., 19.45 Літер. новини, 20.00 На веселій львівській хвилю, 20.30 Вокальні, хорові та інструмент. твори, 20.45 Війники з творів Й. Штраусового, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Штраусівський концерт (транс. з Відня), 22.00 Подорожуючи: У Відні та Будапешті, фея. Каден-Бандровського, 22.15, 22.16 Спортові вісти, 22.30 Легка й танцюв. муз.

Понеділок, 2. березня 1936.

6.30 Ранішня аудіція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформації, 8.00 Для шкіль. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Подушечний денник, 12.15 Природні роботи в країні шкіль. і тартаків, 12.25 Концерт малої оркестри, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Бірка, 15.30 Легка музика, пісеньки, цитра, форт., 16.00 Лекція німецької музики, 16.15 Співачі туз, гр. пл., 16.45 „Ідеальний лікар“ счеч. Воа. Пезинського, 17.00 В обороні дитини: Легкодущі матері, 17.15 Поезія Богдана Зелеского, релігія, 17.30 Мария Есманюска, 17.20 Вок. дуети (І. Ролі сопр., Б. Братівська меццосопр.) в супр. форт., 17.50 Гуртка Бр. Вішнера, 18.00 Салон. трю, 18.30 Листи від дітей, 18.50 гр. плита, 18.55 Репортаж із замовлення госп. заради, 19.15 Сільва рекур, 19.20 Реклам. концерт, 19.35 19.40 Спорт. вісти, 19.50 Актуальна гуртка, 20.00 Війська аудіція, 20.30 Ринк. Вагнер, гр. пл., 20.45 Вечірній денник, 21.00 3 різних сторін: Концерт орх., 21.30 Вільно в світі сатири вперед сто літ, 22.00 Симф. концерт, 23.05 Танцюв. музика з гр. пл.

Вівторок, 3. березня 1936.

6.30 Ранішня аудіція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформації, 8.00 Для шкіль. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Подушечний денник, 12.15 Для мод. дітей „Співачі-мелодії“, 12.35 Хвилля Ф. Мендельсона з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка й популярна музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Бірка, 15.30 Пісеньки в анк. реверс, 16.00 Скрипка ІКО, 16.15 Концерт секстету, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Залізна руда, цинк, олово, 17.15 Концерт орх., 17.50 Говорення енциклопедія, 18.00 Форт. релігія, 18.30 Український поет у честь Міхненчів, виг. др. Г. Балки, 18.45 Найновіші пробованки в супр. фортепіану, 19.00 Технічна скрипка, 19.20 Рекламний концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вісти, 19.50 Актуальна гуртка, 20.00 Монолонг: Вічна окупація, 20.10 „Бальс від сну“ оперетка в 1-й дії Валде-на, 20.40 Вечірній денник, 20.50 Із сучасної Польщі, 21.00 Транс. з Праги: Європейський концерт (симф. орх., скрипка), 22.00 Опероні фрагменти в анк. симф. оркестр — гр. пл., 22.45 „Новий вождь представляється вождям“ — фрагм. із пов. Т. Парнського „Елія“ — останній римлянин, 23.05 Танцюв. музика з гр. пл.

Подяка.

Тяжким горем прибиті по несподіваній смерті нашої Найдорожчої Дочери, Мамі і Сестри Др. Ярослави з Лагодинських Кучковської складемо на цьому місці широкую подяку всім, що словом і ділом помагають нам в тих тяжких хвиликах.

Вп. Дрові Бераштанінові, лікареві, дякуємо сердечно за добравшу опіку та пошук у часі надзвичайно важкого життя Покійної.

Сердечно дякуємо Всех, о. пар. Золотому за утішення Покійної останньою християнської потіхи, за провід у похоронних та за широкі слова, якими попросили Покійну, а Всех, о. катехетів Сохачківського за участь у похоронних. Широ дякуємо церковному хороні та його диригенту м-рові Гарасимовичеві за відспівання похоронних пісень.

Вп. Меценасові Дрові Левницькому та Вп. Памі. Тофанові, які в імені Філії Союзу Українок прощають Покійну — дякуємо за глибокі слова за зворушливі промови над домовиною Покійної.

Вп. Памі. Манастирській та Гуглевичевій дякуємо Спаси-Віг за потіху та пошук, яку виявили нам у перших тяжких хвиликах. Всім дякуємо всім Кривим Приятелям і Знайомим, що устали і невтомно виявили нам стільки співчуття в цьому тяжкому горю та всьому Громадянству Львівському, що так численно прибуло та відправляло Покійну на вічний супочок.

Клядія Лагодинська — мати, Оксана Кучковська — донечка, Марія з Лагодинських Останік, Ірина Лагодинська, Олена Лагодинська — сестри, Іван Останік — швагер і ціла Рідня.

БІР ЖА.

ГРОШ.

Дохід у Львові у приватних оборотах 5.22—5.23.
Нім. марка 1:35—1:55, фр. франк 34.90 35-10, шв. франк 172.50—173.25, фунт стерлінг 26.05—26.20, австр. шілінг 99.00—101.00, чеськ. кор. 19.50—20.00, рум. лей 26.00—28.00, італ. ліра 32.00—35.00.
Золото: Долари 9.00—9.04, Рублі 47.50—48.50, Фр. франк 34.50—35.00, Корони 36.40—37.00, Дулати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.
Заставні листи: 4 1/2% доз. Т. К. 3 38—40, 5% доз. Б. Г. 49.51, 4% Зв. Б. Г. 41.43, 4 1/2% Зв. Б. Г. 44—46, 4 1/2% Ком. 48.50, 4% Ком. 44.36, 4 1/2% І. К. 61—63, 4 1/2% Б. Г. К. 61—63.
Доларівка 53.00—54.00.

Збіжжя.

Ціни львів від до-
Жито Стандарт І. 12.75—13.00
Жито Стандарт ІІ. 12.50—12.75
Ячмінь оди. 13.00—13.25
Ячмінь на млин. 13.50—13.75
Ячмінь паст. 12.25—12.50
Овес Станд. І. 14.00—14.50
Овес Станд. І а 13.50—14.00
Овес Станд. ІІ 13.50—14.00
Овес Станд. ІІ а 13.25—13.50
Гречка на м. 100 прд. 15.00—15.25
Гречка паст. 13.75—14.00
Мука пш. гат. І А 33.25—33.75
Мука пш. гат. І Б 31.75—32.25
Мука пш. гат. І П 30.25—30.75
Мука пш. гат. І Д 28.25—28.75
Мука пш. гат. І Е 27.25—27.75
Мука пш. гат. ІІ А 27.25—27.75
Мука пш. гат. ІІ Б 26.05—27.00
Мука пш. гат. ІІ П 26.25—26.65
Мука пш. гат. ІІ Д 25.50—26.00
Мука пш. гат. ІІ Е 24.25—24.75
Мука пш. гат. ІІ Ф 22.75—23.25
Мука пш. гат. ІІ Г 20.25—20.75
Мука жит. разова до 90 прд. 19.75—20.25
Мука жит. гат. І 0—45 прд. 21.75—22.00
Мука жит. гат. І 0—55 прд. 20.75—21.00
Мука жит. гат. ІІ 45—55 прд. 14.25—14.50
Мука жит. разова до 90 прд. 16.00—16.25
Мука житня 0—65 прд. 19.50—19.75
Інші курси без амін.

ЦІНИ „МАСЛОСЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в діні 29-го лютого ц. р. кооперативна платня за:

1 кг. масла десерового бляконого без опакунання . . . 270 зол.
1 кг. масла десерового в бочкахраз опакунанням 274-50 „
1 кг. масла дес. експорт. раз з експортним опакунанням дає зачет по . . . 275 „
1 л. молока від 11. І. 1936 015 „
1 л. сметани 075 „
1 л. яєць 330 „

Тенденція на масло, молоко, сметану та яєць сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 2. ІІІ. п. р. платить своїм достачам за 1 кг. живої ваги птиці, львів подіря птахо-мисарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Кури мод. товсті без острів І. ка. 0.30 зол.
Кури товсті з острогами І. ка. 0.80 „
Індички товсті І. ка. 1.00 „
Індички товсті І. ка. 1.10 „
Пантарки товсті І. ка. 1.20 „
Качки товсті І. ка. 1.10 „

Приймає кури, качки, індички й пантарки в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевій ціні.

Приймає нових достачів.

Дешеві білі дні

ГАЛИЦЬКИЙ МАГАЗИН НОВИН

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

Львів, Галицька 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.78
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.28
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевни	1.28
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковал. мереж.	1.28
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковал. коро	4.50
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	0.50
Зефір сирій	0.55	Обрусове кофр.	1.20
Зефір на сорочки	0.75	Обрус з френца.	2.10
Попеліна на сорочки	1.20	Столовий гарнтур 6 осіб	2.50
Попеліна шовкова	1.60	Сарветки	0.50
Поркаліна кофрова	0.65	Зав'язки ручники	0.28
Дивка на підштанці	0.65	Кухонні ручники	0.28
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчівські	0.50
Простирала відлос.	1.90	Хустинки до васа	0.18
Вест рожевий 90 шир.	1.05	Мужеські хустинки	0.18
Вест рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	0.20
Веба червона 90 шир.	2.20	Слинки	0.20
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	1.20
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі блаватні товари 30% дешевше. Замовлення з провадці помагаємо за поштовою відшкодуванням.

НАСІННЯ

ГОРОВОДИНІ КВІТОВІ І ГОСПОДАРСЬКІ

З першорядних красивих і закордонних пиянтація, найвища сила кильчення, поручає

ЕДМУНД РІДЛЬ

СКЛАД НАСІННЯ

Львів, ул. Рутівського 3.— Подрібні ціни пиши на бажання.

ОПОВІСТКИ.

Іван Заремба, зльомантований скарб. службачик, рахунок старшини-торунич УГА, від 3 і пів року в міській заведенні для неспівачих хорих при вул. Біліських ч. 9 як тяжку хворобу грудей, батько 4 неспівачих дітей (10 і пів до 16 р.) без матері і даху над головою звертається до людей добрих серць за допомогою і старою одією для тих дітей, котрих родичі апали жертвою у невільній боротьбі. 3—3

НАУКА

ДИПЛОМОВАНА вчителька музики дає лекції фортепіану, Баянська 1, м. 10. 1508 2—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ХТО З ОО. ПАРОХІВ потребує старшого, самітнього, практичного господаря. Любаві оголошення просить — Іван Мала-шок, Дришів п. Горожанка, від Галич. 1604 2—2

КУПНО - ПРОДАЖА

НІЧО ДИВНОГО, що вибаглива клієнтка купує всілякі білія тільки у фабрики „Пав“ СІКСТУСЬКА 1, бо елегантна, тривала й не дорога.

ДІТИ радо носять білія з фабрики „Пав“ СІКСТУСЬКА 1.

ПРОСИМО ПАМ'ЯТАТИ, що постелеве білія, солідно виконане, готове й до м-ри купити ВП. найдешевше просто у фабриці „Пав“ СІКСТУСЬКА 1. 1605 1—3

РІЖНІ

САЛЬОН КОРСЕТІВ „Гелена“ виконує їх на підставі найновіших моделей. Львів, Городецька 5, І. п. 1559 4—6

ПОТРІБНІ на цілу Польщу гуртвані і тю-туневі крамничі, Торговельні Союзи і Кооперативи до продажі нових вивісок для тютуневих крамнич. Зголошення приймає Опальський, Львів, Кохановського 71. 1592 2—3

ВІДБИВАННЯ зворів до гафту, гарно, дешево, Гетьманська 24, напроти Велико-го Театру. 1596 3—3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові чер-релі, пиркові, проти узування мати під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕ-ДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА. Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1611 1—60

Оголошуйтеся в найстаршій укр. щоденнику „ДІЛО“!

ОГОЛОШЕННЯ.

Спеціаліст недуг серця і суглобів

Д-р Ф. Гальперн

Львів, вул. СІКСТУСЬКА Ч. 42

ВЕРНУВСЯ.

Д-р Ігнатій Левенгек

в недугах міхура і сечового органу

Львів, ТРИБУНАЛЬСЬКА 4. Тел. 349-10

1508 3—10

ПІЯНІНА

Першорядні по зниканнях ці-нах на довідних умовах.

Купно, продаж, заміна озвуч-них інструментів.

НОВАЦЬКІ

10/92 а Піснусацького 17 34-31

Порешки на БІЛЬ ГОЛОВИ для дорослих і дітей. KOWALSKINA

Від 10 зол. місячно

обува для цілої родини

разом з репарацією в першорядній

фірмі „Ар-Ка“ Зіморочка 17

Чохотка легенів

є небажання і щорозу, без ризику позу, віку й стану забирає дуже ба-гато жертв. При поборовації каш-тронхиту, гриппу, дошкільного кашлю, що перетворює і т. ін. вживайте „БІЛЬС“

„БІЛЬС“ ТРІКОЛЯН АГЕ

який удекує відділювання пухотки 13/III та усуває кашель. 20-31

КОНКУРС.

Розписуємо конкурс на послугу дво-тора прих. прят. город. шк. школи (шкіль) в Стрию. Вимагаємо вищих оцінок і практичн.

Стрий І. III. 1936.

За Т-во „Нова Школа“

Яків Яхевич — промисл.

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видав Видавничий Спілка „Діло“.

З друкарні Вил. Спілки „Діло“, Львів. Ринок 10